

SPIS TREŚCI

Od wydawcy	5
Informacje ogólne	5
Indeks terminów gramatycznych	9
Podmiot – teoria	11
Podmiot – ćwiczenia	13
A1	
1. Wykonawca czynności: Zosia dzisiaj sprząta.	13
2. Nieobecność i brak: Nie ma go w domu.	15
A2	
3. Sport: W drużynie jest sześciu zawodników.	17
B1	
4. Zwierzęta dzikie i domowe: Do łódzkiego zoo przyjechało pięć lwów.	19
5. Na policji: Ktoś wszedł do mieszkania.	21
Orzeczenie i równoważnik zdania – teoria	24
Orzeczenie i równoważnik zdania – ćwiczenia	26
A1	
1. Prezentowanie osób: Mój syn jest zdolnym studentem.	26
A2	
2. Rodzinne historie: Dawniej synowie studiowali w mieście, a córki pomagały w domu.	28
3. Charakterystyka osób: Nagle stała się pewną siebie osobą.	30
4. Miasto: Kiedyś były tu dwa mosty, teraz jest pięć mostów.	32
B1	
5. Warunki i poziom życia: Kiedyś nie było dość pieniędzy, teraz nie ma czasu.	34
6. Sytuacje kryzysowe (elipsa): Ratunku, złodzieje!	36
Określenia orzeczenia i rekcja – teoria	38
Określenia orzeczenia i rekcja – ćwiczenia	41
A1	
1. Czas wolny: Nie słucham muzyki rockowej.	41
2. W pracy: Informatyk naprawia komputer. (dopełniacz i biernik lp. i lm. niemęskoos., miejscownik lp. i celownik lm.)	43
A2	
3. Ocenianie i docenianie: Kasia pięknie śpiewa.	45
4. Kto, z kim i gdzie?: Maria idzie z Tomaszem do teatru.	47
5. Gdzie i kiedy?: W zeszłym roku byliśmy na Kubie.	49
6. Prace domowe: Lubię prasować koszule.	51
B1	
7. Postawy i wartości: Nie toleruję agresji.	53
8. Załatwianie spraw: Idziemy złożyć wniosek o dotację.	55
9. Frazeologizmy: Wpadłem na pomysł!	58
Przydawka – teoria	60
Przydawka – ćwiczenia	61
A1	
1. Wygląd i charakter: To jest małe i spokojne dziecko.	61
2. Wyposażenie mieszkania: Moje wymarzone mieszkanie.	63
A2	
3. Garderoba: Uwielbiam moją żółtą sukienkę w kropki.	65
4. Punkty handlowe i usługowe: Salon urody jest obok posterunku policji.	67
B1	
5. Materiały: Kupiłam sweter z kaszmiru.	69
6. Frazeologizmy: Psia kość! Znowu spóźniliśmy się na autobus!	71
7. Instytucje państwowe: Minister finansów wprowadza zmiany w urzędach skarbowych.	74
Czy pamiętasz?	77

Zdania pytające – teoria	82
Zdania pytające – ćwiczenia	85
A1	
1. Prezentacja: Jak się nazywasz?	85
2. Praca: Dokąd jedziesz z dyrektorem? (Kim? Z kim? Kiedy? Skąd? Dokąd? Gdzie?)	87
3. Ulubione jedzenie: Jaką kanapkę wolisz? Z szynką czy z serem? (Jaki? Który? Z czym?)	89
4. W rodzinie: Czyje to dziecko? (Czyj? Czyja? Czyje?)	91
A2	
5. Relacje międzyludzkie: Kogo nie lubisz?	93
6. Idealny partner: Jakiego partnera szukasz?	95
7. Policja: Dokogo dzwonił pan wczoraj o północy? (Pytania z przymkami)	97
B1	
8. Sport to zdrowie: Jak często pani trenuje?	99
9. Romanse: Babciu, ilu narzeczonych miałaś, zanim spotkałaś dziadka? (Ile? Ilu? Który? Którzy? Jaki? Jacy?)	103
10. Konflikty, pytania retoryczne: Czy pani nie widzi, że ja tu stoję?	106
Negacja – teoria	109
Negacja – ćwiczenia	112
A1	
1. Na kursie języka polskiego: Nie mówię po polsku. Mówię po włosku.	112
2. Odpowiedź negatywna: Kupisz mi rower? Nie, nie kupię ci rower.	115
3. Rodzina: Na urodzinach nie było wujka Staśka.	117
A2	
4. Ekologia: W moim domu nie ma plastiku.	119
5. Nieprawdziwe informacje: Nie, to nieprawda!	121
6. Obecność i nieobecność: Nie było tu nikogo.	124
7. Pesymizm: Aneta nikogo nie lubi.	127
B1	
8. Nieszczęścia chodzą parami: Nie masz wyobraźni i jesteś bez serca!	129
Funkcje zaimka się – teoria	132
Funkcje zaimka się – ćwiczenia	134
A1	
1. Codzienna rutyna: Magda myje się, a potem się ubiera.	134
2. Sprawy osobiste: W weekendy spotykam się z kolegami.	136
A2	
3. Emocje: Ona się strasznie denerwuje.	138
4. Wzajemność: Oni się nie znoszą.	141
B1	
5. Kiedyś i dziś: Kiedyś grało się w klasy i jadło chleb z cukrem.	143
6. Awaryjne wypadki: Wszystko się skasowało.	146
Zdania złożone i spójniki – teoria	148
Zdania złożone i spójniki – ćwiczenia	153
A1	
1. Podobieństwa i różnice: Jestem z Polski i mówię po polsku, a Marko jest z Chorwacji i mówi po chorwacku.	153
2. Opisywanie dnia: Napisałem raport, ale jeszcze go nie wysłałem.	155
3. Wyrażanie opinii: Nie podoba mi się ta sukienka, bo jest bardzo krótka.	157
A2	
4. Informowanie o stanie zdrowia: Słyszałaś, że Kacper ma grypę?	159
5. Powody i konsekwencje: Spóźniłeś się ponad godzinę, dlatego poszłam do domu!	161
6. Planowanie: Obejrzę film albo pójdę na jogę.	163
7. Wymówki: Pojechałabym tam, ale nie lubię jeździć pociągiem.	165
8. Pogoda: Jedziemy nad jezioro, bo jest piękna pogoda!	168
B1	
9. Przyczyna i skutek: Nie mam czasu, więc nie możecie na mnie liczyć.	170
10. Rozmowy i dyskusje: Nie twierdzą, że nie masz racji.	172
11. Technologie i internet: Czy zrestartowałaś komputer, który się zawiesił?	175
Czy pamiętasz?	178

B1

3 Włamanie

ktoś / nikt / coś / nic

Na komisariat policji dzwoni przerażona kobieta.

Aspirant: Dzień dobry, komisariat policji w Łodzi. Aspirant
Konrad Matuszewski. W czym mogę pomóc?

Kobieta: Panie aspirancie, ratunku! **Ktoś** włamał się
do mojego domu! Nie wiem, co robić.

Aspirant: Proszę zachować spokój. Gdzie pani jest?

Kobieta: Zamknęłam się w sypialni.

Aspirant: Dobrze, proszę podać adres. Zaraz wyślę tam patrol.

Kobieta: Łagiewnicka 15.

Aspirant: Proszę dokładnie opisać, co pani słyszy.

Kobieta: chodzi po salonie. Słyszę, jak
otwiera szuflady i wyrzuca z nich dokumenty.

Aspirant: Czy oprócz pani jeszcze jest
w domu?

Kobieta: Nie ma Jestem sama. Mąż wyszedł
do pracy chwilę temu.

Aspirant: Czy jeszcze ma klucze do domu?

Kobieta: Nie, nie ma kluczy. Tylko ja i mąż.

10 minut później. Ktoś puka do drzwi.

Policjant: Policja. Proszę otworzyć.

Kobieta: Jak dobrze, że panowie tak szybko przyjechali.

Policjant: Dzień dobry. Obeszliśmy teren.
nie zauważyliśmy. nie widać.

Kobieta: Proszę wejść do środka. W salonie bałagan,
rozrzucone dokumenty! tu był!

Po chwili z łazienki wychodzi mężczyzna.

Mąż: Kochanie, co tu robi policja?

Policjant: Dzień dobry, panu. Dostaliśmy zawiadomienie,
że włamał się do domu.

Mąż: Panowie, to pomyłka. obcego tu nie
było. To ja wróciłem po teczkę z rachunkami.

Kobieta: Ojej, a ja tak się przestraszyłam. Myślałam, że
w naszym salonie jest złodziej!

4 Przesłuchanie

1. – *Czy ktoś widział tego mężczyznę w nocy z piątku na sobotę?*

– Nie, nikt nie widział tego mężczyzny w nocy z piątku na sobotę.

2. –

– Nie, nikt nie rozmawiał z napastnikiem w klubie.

3. –

– Nie, nikt nie kłócił się z tą blondynką przez telefon.

4. –

– Nie, nikt nie spotkał się z panem Nowackim w weekend.

5. –

– Nie, nikt nie pożyczył pieniędzy temu gangsterowi.

6. –

– Nie, nikt nie dyskutował przy barze.

7. –

– Nie, nic podejrzanego nie wydarzyło się przy wejściu do dyskoteki.

8. –

– Nie, nikt nie dał nic podejrzanego.

9. –

– Nie, nikt nie zaobserwował nic dziwnego.

10. –

– Nie, nikt nie zadzwonił do wysokiej brunetki po spotkaniu z Nowackim.

4 Kim oni są?

1. Joasia to studentka. Ona jest inteligentna.

Joasia jest inteligentną studentką.

2. Ten pan to profesor. On jest bardzo znany.

3. Luiza to moja siostrzenica. Ona jest kochana.

4. Tomek to dziennikarz. On jest niezależny.

5. Agnieszka to moja bratowa. To moja jedyna bratowa.

6. Ta poetka nazywa się Anna Ptak. Jest bardzo utalentowana.

7. To jest pan Tom Żelazny. To nasz nowy dyrektor.

8. Tomek i Adam to nauczyciele. Oni są trochę leniwi.

9. Ares i Bokser to bulteriery. One są agresywne.

10. Pan Kowalski to lekarz. Jest bardzo dobry.

5 W pracy

W firmie mam bardzo miłych kolegów. Janek jest *inżynierem* (inżynier). On jest bardzo (zdolny). Jest też (pomocny). Zawsze pomaga mi, kiedy mam problem. Joasia to (repcjonistka). Jest (młoda dziewczyna), jeszcze studiuje. Czasami jest trochę (zestresowana), ale z reguły jest (profesjonalny pracownik). Dyrektor Nowak jest raczej (wymagająca osoba). Na szczęście jest też bardzo (doświadczony menedżer) i (sympatyczny człowiek). Pani Kasia jest (kompetentna księgowa). Dzięki niej w finansach jest porządek.

6 Laudacja

Pani profesor Giers jest *wybitnym naukowcem* (wybitny naukowiec) i (najlepsza specjalistka) w dziedzinie sztucznej inteligencji. Jest także (autorka) wielu książek i artykułów naukowych. Pani profesor to (pierwsza kobieta), która została (szefowa) Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii. Pani profesor jest też (promotorka) wielu prac doktorskich i (zaangażowany dydaktyk). Jest (laureatka) konkursu na najlepszego profesora. To (ulubienica) wszystkich studentów Wydziału Informatyki!

Jest mi bardzo miło, że pani profesor jest od wielu lat również (moja współpracownica i przyjaciółka).

A2

2. Rodzinne historie: *Dawniej synowie studiowali w mieście, a córki pomagały w domu.*

1 Rodzina 100 lat temu

1. Rodzice mają ośmioro dzieci. – *Rodzice mieli ośmioro dzieci.*
2. Dzieci nie chodzą do szkoły.
.....
3. Chłopcy i dziewczynki pomagają w gospodarstwie.
.....
4. Nikt nie myśli o przyszłości dzieci.
.....
5. Wszyscy śpią w jednym pokoju.
.....
6. Ojciec spędza mało czasu z dziećmi.
.....
7. Zwierzęta są członkami rodziny.
.....
8. Ciotki nie kupują dzieciom prezentów.
.....
9. Rzadko ktoś obcy puka do drzwi.
.....
10. Krewni spotykają się dwa razy w roku.
.....

2 Mój dom rodzinny

Pamiętam dobrze mój dom rodzinny. Jako mała dziewczynka bardzo go *lubitam* (lubić). W jadalni
 (być) okrągły stół, a dookoła niego (stać) drewniane, niewygodne krzesła. Do obiadu
 (siadać – my r.m.) punktualnie o 12:00. Dzieci nie (móc) wstać, gdy
 dorośli jeszcze (jeść). Po posiłku wszyscy (mówić) „dziękuję”. Na górze
 (być) pokoje dzieci. Moi bracia (mieć) pokój po lewej stronie korytarza, a ja
 z siostrą (mieszkać) po prawej stronie. Zwierzęta nigdy nie (wchodzić) do domu.
 Rodzice nie (lubić) zwierząt.

3 Boże Narodzenie

1. Na stole jest	a) atrakcją wieczoru.
2. Na choince wiszą	b) dwanaście potraw.
3. Na niebie nie ma jeszcze	c) pierwszej gwiazdki.
4. Na kolacji będzie	d) krzeseł dla gości.
5. Pod choinką jest dużo	e) kolędniczy.
6. Znowu nie przemówiły	f) trzydzieści dwie bombki.
7. Przyszli	g) zwierzęta.
8. Śpiewanie kolęd stało się	h) prezentów.
9. Zabrakło	i) pierogów z mięsem.
10. Nie jemy	j) dziesięć osób.

1. <i>b</i>	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
-------------	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

B1

6. Sytuacje kryzysowe (elipsa): **Ratunku, złodzieje!**

1 Jaka to sytuacja?

Ratunku! / Cisz! / Pić! / Pożar! / Policja! / Stop! / Pogotowie! / Oddychać! / Awaria! / Do domu!

1. *Ratunku!*

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

2 Co to znaczy?

1. Pomocy!
2. Stać!
3. Wdech i wydech.
4. Ratunku!
5. Wody!
6. Jeść!
7. Pożar!
8. Uwaga!
9. Kontrola.
10. Cisz!

- a) Jest niebezpiecznie.
- b) Pali się!
- c) Nie poradzę sobie sam / sama.
- d) Jestem głodny.
- e) Proszę oddychać.
- f) Muszę się czegoś napić.
- g) Proszę pokazać dokumenty.
- h) Jestem w niebezpieczeństwie!
- i) Proszę nie krzyczeć!
- j) Proszę się zatrzymać!

1. *c*

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

3 Z policją nie ma żartów

Proszę pokazać... / Chcę zobaczyć... / Proszę wyłączyć... / Proszę oddać... / Proszę włączyć... / Proszę podnieść... / Proszę położyć się... / Proszę być... / Proszę położyć... / Proszę wysiąść...

1. Dokumenty!
2. Ręce do góry!
3. Z samochodu!
4. Cicho!
5. Silnik!
6. Prawo jazdy i dowód rejestracyjny!
7. Na ziemię!
8. Kluczyki!
9. Ręce na kierownicę!
10. Światła!

Proszę pokazać dokumenty!

.....

Przydawka to część zdania, która opisuje rzeczownik (czasami również przymiotnik albo liczebnik).

Przydawka odpowiada na pytania: *jaki, który, czyj, ile, czego, z czego, np.*

Mam (jaki?) **nowy** komputer.

Lekcja (jaka?) **muzyki** już się zaczęła.

(Który?) **Ten** chłopiec jest najstarszy.

(Czyja?) **Moja** matka wyjechała.

Kupiłam (ile?) **dwie** książki.

Mamy dla ciebie kawałek (czego?) **tortu**.

Chyba każdy lubi ubrania (z czego?) **z bawełny**.

Daj prezent (któremu?) **temu** drugiemu.

RODZAJE PRZYDAWEK

- Przydawka wyrażona przymiotnikiem, liczebnikiem lub zaimkiem oraz przydawka, która jest imieniem, nazwiskiem lub nazwą własną, dopasowują się pod względem liczby, rodzaju i przypadku do formy rzeczownika, czyli występują w zdaniu w tej samej formie gramatycznej, np. Mam **małą siostrę**. Na **drugim spotkaniu** rozmawialiśmy o interesach. Kupiłam **dwa pomidory**. Dałam jeść **mojemu kotu**. To jest **redaktor Stawiszyński**. Jedziemy nad **rzekę Wisłę**. On jest **lekarzem chirurgiem**.
- Przydawka wyrażona rzeczownikiem w dopełniaczu zachowuje tę formę, bez względu na to, w jakim przypadku jest określany rzeczownik, np. Mam twój **numer telefonu**. Nie mam twojego **numeru telefonu**. Zgubiłam notes z twoim **numerem telefonu**.
Używana jest, kiedy opisujemy:
 - posesywność: Smartfon **Andrzeja** leży na stole. Z samochodem **Roberta** są same problemy;
 - ilość, miarę, wagę, część: Kupiłam kilo **cebuli**. Zjadłam miskę **zupy**. W lodówce jest kostka **masła**. Szafa ma dwa metry **wysokości**;
 - twórcę: Teoria **Einsteina** jest fascynująca. Lubię „Nad Niemnem” **Orzeszkowej**. Widziałeś nowy film **Smarzowskiego**?
 - wykonawcę czynności: Praca **maszynisty** jest odpowiedzialna. Tęsknię za mručeniem **kota**. Nie lubię śpiewu **Iwony**;
 - cechę przedmiotu: Idę na lekcję **matematyki**. Podróżuję z planem **miasta**;
 - członków organizacji / instytucji: studenci **uniwersytetu**, senator **Rzeczypospolitej**.
- Przydawka, która jest wyrażeniem przymikowym, przyjmuje formę gramatyczną narzuconą przez przymimek:

przymyki	przypadek	przykłady
z(e), do, od, bez, dla	dopełniacz	dom z cegły , student z Konga , list od przyjaciela , kwiaty dla ciebie , ciasto bez cukru , karma dla psa (rzeczowniki żywotne), pasta do zębów (rzeczowniki nieżywotne)
na, w	biernik	składniki na zupę , sukienka w paski
z(e)	narzędnik	stół z krzesłami , kawa z mlekiem
o, w(e)	miejsceownik	sen o Warszawie , mydło w płynie

SZYK PRZYDAWKI W ZDANIU

- Przydawka znajduje się zazwyczaj bezpośrednio przed określonym wyrazem, np. Mam **nową** lampę. To jest **nasza** kanapa. Jeżeli jednak wyraża cechę klasyfikującą, gatunkową, znajduje się po określonym wyrazie, np. Gotuję zupę **pomidorową**. Widzieliśmy w Bieszczadach niedźwiedzia **brunatnego**. Lubię tego aktora **komediewego**. Do samolotu można wejść z bagażem **podręcznym**. Uczę się języka **polskiego**. Na śniadanie pijemy sok **pomarańczowy**.
- Jeśli przydawka jest wyrażona rzeczownikiem w dopełniaczu lub wyrażeniem przymikowym, to zawsze stoi po wyrazie określonym, np. Podoba mi się sweter **przyjaciółki**. Plecak **brata** leży na korytarzu. Torby **ze skóry** są drogie. Dezodoranty **w aerozolu** szkodzą planecie.
- Kiedy w zdaniu znajduje się kilka przydawek, stosuje się następującą kolejność: pierwsza jest przydawka wyrażona zaimkiem, druga wyrażona liczebnikiem, ostatnia przymiotnikiem, np. To jest **moja druga wielka** przygoda. Nie podoba nam się **ten twój nowy** chłopak. Obejrzeliśmy w tym tygodniu już **trzy interesujące** filmy.

ZDANIA PYTAJĄCE

Zdania pytające tworzymy za pomocą odpowiedniego zaimka pytajnego.

	zaimki pytajne	pytanie	odpowiedź
ODMIENNE	co	Co to jest? Czym jedziesz do Krakowa?	To jest paszport. Jadę pociągiem.
	kto	Kto to jest? Kim ona jest?	To jest pani Kowalska. Ona jest sekretarką.
	czyj, czyja, czyje	Czyje to dziecko?	To moje dziecko.
	jaki, jaka, jakie	Jaka jest twoja praca?	Moja praca jest stresująca.
	który, która, które	Która jest teraz godzina? O której będziesz w domu?	Jest 8:15. Będę o 11:00.
NIEODMIENNE	czy	Czy akceptujesz tę propozycję?	Tak. / Nie.
	dlaczego	Dlaczego nie pracujesz?	Nie pracuję, bo boli mnie głowa.
	dokąd	Dokąd idziesz?	Idę do domu.
	gdzie	Gdzie mieszkasz?	Mieszkam w Warszawie.
	ile	Ile kosztuje mleko?	Mleko kosztuje 3 zł.
	jak	Jak się czujesz?	Dobrze.
	kiedy	Kiedy wracasz do domu?	Wracam jutro.
	którędy	Którędy wracałaś ze szkoły?	Przez park.
	skąd	Skąd jesteś?	Jestem z Polski.

Uwaga!

1. Zaimek może być poprzedzony przyimkiem, o którego wyborze decyduje kontekst zdania, np. **Dla kogo** kupiłeś te perfumy?
Z czym chcesz kanapkę? **Od kiedy** pracujesz w tej firmie?
2. Czy rozpoczyna zdanie pytające, które wymaga odpowiedzi *Tak* lub *Nie*. W takich pytaniach *czy* może być pominięte, wtedy intonacja lub interpunkcja (znak zapytania) sygnalizują, że jest to pytanie, np. *Czy idziesz tam?* albo *Idziesz tam?*
Czy może być także spójnikiem w zdaniu pytającym wymagającym rozstrzygnięcia, np. *Chcesz chleb czy bułkę?*
3. Zaimek pytajny *jak* używany jest do zadawania szczegółowych pytań, gdy towarzyszy mu przysłówek, np. **Jak długo** mieszkasz w Polsce? **Jak daleko** jest stąd do Krakowa? **Jak szybko** nauczyłeś się mówić po polsku? **Jak często** grasz w tenisa? Występuje też w często używanych pytaniach: **Jak** masz na imię? oraz **Jak** się nazywasz? **Jak** się masz?

3 Mobbing

- Co to ma być? / Kim pan jest?
- To jest raport ze szkolenia w Paryżu.
- Pan żartuje? / Jeszcze panu mało? Taki krótki? Jedna strona...
- To były tylko dwa dni.
- Mówi pan serio? / Co panu znowu nie pasuje? Dwa dni to bardzo dużo czasu.
- Ale...
- Ile razy mam panu powtarzać? / Co pan sobie wyobraża? Po każdym szkoleniu należy napisać raport na co najmniej trzy strony!
- Ale na tym szkoleniu podobno nie było nic ciekawego...
- Czy ja mówię po chińsku? / Mówi pan serio? Proszę napisać raport na co najmniej trzy strony.
- Ale pan chyba nie rozumie...
- Co pan sobie wyobraża? / Nie widzi pan? Pan nie będzie mi mówił, co ja rozumiem, a czego nie!
- Przepraszam... ja tylko...
- No co? / No jak?
- Tylko chciałem powiedzieć, że ja nie byłem na tym szkoleniu w Paryżu.
- Czy pan stracił rozum? / Jak pan mógł? Dlaczego my o tym dyskutujemy w takim razie?
- Pan...
- No dobrze. Koniec dyskusji. Czy pan ma do mnie jakieś pytania? / Skąd się pan tutaj wziął?
- Tak. Jedno: Jak pan może tak traktować ludzi? / Jak pan to widzi?
- Co za pytanie! A czy pan tu w ogóle chce pracować? / A jak długo pan tu już pracuje?
- Nie. Zwalniam się. Do widzenia.
- Chyba urwał się pan z choinki! Nigdzie pan dzisiaj pracy nie znajdzie!
- Wolę być bezrobotny niż pracować z panem!

4 Jak dobrze mieć sąsiada!

1. Nasz sąsiad znowu ma nowy samochód. na / on / mieć / pieniądze / skąd / to
Skąd on ma na to pieniądze?
2. Malwina znowu jest w ciąży. sobie / jak / ona / teraz / poradzić
.....?
3. Nowakowie pojechali na urlop do Meksyku. spać / czy / na / oni / pieniądze
.....?
4. Sąsiadka z drugiego piętra znowu kupiła nowe meble do salonu. ona / pieniądze / szkoda / nie
.....?
5. Młoda Barańska znowu wróciła do domu po północy. wyrosnąć / z / co / ona
.....?
6. Sąsiad spod dziewiątki kupił synowi skuter. pieniądze / już / nie / z / wiedzieć / robić / co
.....?
7. Adamscy przeprowadzają się na strzeżone osiedle. pozwolić / na / sobie / to / móc / oni / jak
.....?
8. Kamil znowu awansował. grzmieć / Boże / nie / to / i / widzieć
.....?
9. Syn Mareckich chodzi do prywatnej szkoły. naprawdę / to / stać / czy / oni / na
.....?
10. Marczevska była na cmentarzu w nowym futrze. brać / skąd / to / na / pieniądze / ona
.....?